

ΟΡΘΗ ΕΠΙΣΤΑΣΗ

Αθήνα, 24 Φεβρουαρίου 2004

Αρ. Πρωτ. : 336/04/2.1

Χειριστής: Καλλιόπη Λυκοβαρδή

Τηλέφωνο: 210 72 89 619

Φαξ : 210 72 92 129

Προς
Περιφέρεια Πειραιά
Διεύθυνση Αλλοδαπών & Μετανάστευσης
Ευριπίδου 50
185 32 - ΠΕΙΡΑΙΑΣ
(υπ' όψιν κας Κορδάτου)

Αγαπητή κυρία,

Σε συνέχεια της υπ. αριθμ. 336/9.1.2004 αναφοράς της κας. ..., ισραηλινής υπηκόου, συζύγου του κ. ..., συρίου υπηκόου, σχετικά με το πρόβλημα που αντιμετωπίζει λόγω της αδυναμίας προσκόμισης πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, προκειμένου να εξετασθεί κατ' ουσίαν το αίτημα χορήγησης σε αυτήν άδειας παραμονής για οικογενειακή συνένωση, θα ήθελα να σας επισημάνω τα εξής:

Όπως η ίδια εκθέτει στην αναφορά της, η αδυναμία αυτή δεν οφείλεται σε απροθυμία δική της ή του συζύγου της, αλλά σε αντικειμενική αδυναμία. Συγκεκριμένα, η προσκόμιση του πιστοποιητικού αυτού καθίσταται δυνατή, μόνον εφόσον και οι δύο σύζυγοι δηλώσουν τον γάμο τους στις προξενικές αρχές των κρατών προέλευσής τους. Ωστόσο, οι ενδιαφερόμενοι διατυπώνουν σοβαρούς φόβους ότι, ενδεχόμενη δήλωση του γάμου τους στις αρμόδιες αλλοδαπές αρχές, θα προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στις συναλλαγές τους με τις αρχές των χωρών τους, λόγω της ιδιαίτερης έντασης που χαρακτηρίζει τις σχέσεις Ισραήλ και Συρίας.

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο της διαμεσολαβητικής του παρέμβασης και μετά την επιστροφή του φακέλου της ενδιαφερόμενης στον Δήμο Νίκαιας, λόγω του ότι δεν περιλαμβάνονταν στον οικείο φάκελο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, συνέστησε στην ενδιαφερόμενη να εκθέσει εγγράφως τους λόγους που δεν επιτρέπουν την προσκόμιση του πιστοποιητικού, ζητώντας παράλληλα με σχετική αίτησή της προς την υπηρεσία σας την κατ'

ουσίαν εξέταση του αιτήματός της και την πιστοποίηση του γεγονότος του γάμου της με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο.

Η ενδιαφερόμενη ανταποκρινόμενη άμεσα στην ανωτέρω υπόδειξη, κατέθεσε στον Δήμο Νίκαιας την υπ. αριθμ. 662/5.2.2004 αίτηση θεραπείας, η οποία διαβιβάστηκε στην υπηρεσία σας. Στην εν λόγω αίτηση η κα. ... προσκόμισε την υπ. αριθμ. 136/2000 ληξιαρχική πράξη γάμου του Ληξιαρχείου Αθηνών, καθώς και επιστολή πρόσφατης ημερομηνίας του αρχιμανδρίτη Παντελεήμονα, ο οποίος ιερολόγησε τον γάμο τους και παρακολουθεί το ζευγάρι ως πνευματικός τους. Στην επιστολή αυτή, ο υπογράφων αρχιμανδρίτης της Αρχιεπισκοπής Αθηνών βεβαιώνει την τέλεση του γάμου και τη συνέχιση της έγγαμης συμβίωσης του ζευγαριού, αλλά και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κατά τη δήλωση του γάμου τους στις αρμόδιες προξενικές αρχές, λόγω των τεταμένων σχέσεων που διατηρούν οι χώρες από τις οποίες προέρχονται.

Με την ανωτέρω αίτηση η κα. ... επικαλείται συγκεκριμένους λόγους που δεν επιτρέπουν την προσκόμιση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης και, αντ' αυτού προσκομίζει άλλα έγγραφα, ικανά να πιστοποιήσουν την υφιστάμενη οικογενειακή της κατάσταση. Έτσι, τυχόν εμμονή της Διοίκησης στην προσκόμιση πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης, παραβλέπει ουσιαστικά τη συνεκτίμηση της αντικειμενικής δυσκολίας που επικαλείται η ενδιαφερόμενη και εμμένει στην τήρηση ενός "τύπου", χωρίς να αξιολογεί την επάρκεια των προσκομιζόμενων εγγράφων να πιστοποιήσουν την πραγματική οικογενειακή της κατάσταση, κατά παράβαση της σχετικής διάταξης του ν.2910/01, αλλά και της αρχής της χρηστής διοίκησης που οφείλει να διέπει τη δράση της.

Συγκεκριμένα, από τον συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 67 παρ. 2 και 28 παρ. 3 εδ. γ' του ν.2910/01, προκύπτει πράγματι ότι για τη χορήγηση άδειας για οικογενειακή συνένωση σε μέλη οικογένειας αλλοδαπού απαιτείται **"πρόσφατο πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης, από το οποίο προκύπτει ο συγγενικός δεσμός"**. Ωστόσο, η ανελαστική εφαρμογή της διάταξης αυτής και η εμμονή της Διοίκησης στην απαίτηση προσκόμισης πιστοποιητικού οικογενειακής κατάστασης συγκεκριμένου τύπου, δεν είναι νόμιμη. Βεβαίως, το πιστοποιητικό αυτού του ειδικού τύπου περιγράφει με λεπτομέρεια την οικογενειακή κατάσταση του ενδιαφερόμενου και η πρόσφατη έκδοσή του διασφαλίζει ότι η κατάσταση που πιστοποιεί εξακολουθεί να υφίσταται. Κατά συνέπεια, το πιστοποιητικό αυτό αποτελεί τον προσφορότερο - και ίσως τον πιο γνωστό και επαρκή- τρόπο πιστοποίησης της οικογενειακής κατάστασης του αιτούντος.

Κατ' εξαίρεση, ωστόσο, και συγκεκριμένα, σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο ενδιαφερόμενος αδυνατεί να το προσκομίσει, δεν θα πρέπει να στερείται της δυνατότητας εναλλακτικής πιστοποίησης της οικογενειακής του κατάστασης, αξιοποιώντας κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Είναι χαρακτηριστικό ότι ορισμένα κράτη δεν εκδίδουν πιστοποιητικά αυτού του

τύπου, με χαρακτηριστικότερη ίσως την περίπτωση της Μεγάλης Βρετανίας. Έτσι, εάν η ελληνική Διοίκηση δεν αναγνωρίζει άλλο τρόπο πιστοποίησης της οικογενειακής κατάστασης, πέραν του ανωτέρω πιστοποιητικού, προφανώς ανακύπτει σοβαρό πρόβλημα στις συναλλαγές τους.

Ωστόσο, η ίδια η διατύπωση της ανωτέρω διάταξης δεν επιτρέπει την ερμηνεία αυτή. Εκείνο που προκύπτει με σαφήνεια ήδη από τη διατύπωση της διάταξης, είναι η **κρισιμότητα που ενέχει η πιστοποίηση του συγγενικού δεσμού και η διάρκεια της συγγενικής σχέσης**, προκειμένου ο ενδιαφερόμενος και, πληρών τις ουσιαστικές προϋποθέσεις, να κάνει χρήση της σχετικής με την οικογενειακή συνένωση διάταξης. Εάν αυτός ο συγγενικός δεσμός αποδεικνύεται με το κοινό "**πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης**" καλύπτονται και οι δύο προϋποθέσεις που θέτει η διάταξη, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι οι προϋποθέσεις αυτές δεν μπορούν να καλυφθούν και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο. Κατά συνέπεια, **κρίσιμος, εν προκειμένω, δεν είναι ο τύπος του προσκομιζόμενου πιστοποιητικού, αλλά η προσφορότητα και η επάρκεια των προσκομιζόμενων εγγράφων να καλύψουν τις προϋποθέσεις που η ίδια η διάταξη θέτει.**

Την ανωτέρω προσέγγιση υπαγορεύει εξάλλου η αρχή της χρηστής διοίκησης, η οποία εξειδικεύει την υποχρέωση της Διοίκησης να δρα με γνώμονα τη διασφάλιση των εννόμων συμφερόντων των διοικουμένων και να διευκολύνει την άσκηση νομίμων δικαιωμάτων τους. Έτσι, απτή και συγκεκριμένη αποτύπωση της αρχής αυτής αποτελεί η πρόβλεψη της διάταξης του άρθρου 3 παρ. 5 του ν.2690/99, σύμφωνα με την οποία "**Γεγονότα ή στοιχεία που δεν αποδεικνύονται από το δελτίο ταυτότητας ή από τα αντίστοιχα έγγραφα, αν ειδικές διατάξεις δεν ορίζουν διαφορετικά, γίνονται δεκτά βάσει υπεύθυνης δήλωσης του ενδιαφερόμενου, η οποία και διατυπώνεται σε προβλεπόμενες από σχετικές διατάξεις έντυπο**". Η πρόβλεψη αυτή στον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας εξειδικεύει την υποχρέωση της Διοίκησης να διευκολύνει με κάθε πρόσφορο μέσο την απρόσκοπτη άσκηση νομίμων δικαιωμάτων των πολιτών, υποδεικνύοντας την καταλληλότερη λύση για τον διοικούμενο και διασφαλίζοντας παράλληλα την ακρίβεια των κρίσιμων για την κρίση της Διοίκησης πραγματικών περιστατικών ή καταστάσεων που επικαλείται.

Ενόψει των προαναφερομένων, στην περίπτωση της κας ..., η προσκόμιση ληξιαρχικής πράξης γάμου, αρκεί για να πιστοποιήσει την τέλεση του γάμου της με τον κ. ... και, κατά συνέπεια, την έναρξη του συγγενικού δεσμού με τον σύζυγό της. Περαιτέρω, η πιστοποίηση της διατήρησης του δεσμού αυτού προκύπτει από την προσκομιζόμενη από την ενδιαφερόμενη βεβαίωση του αρχιμανδρίτη της Αρχιεπισκοπής Αθηνών, κ. Παντελεήμονα, η οποία φέρει πρόσφατη ημερομηνία και με την οποία ο υπογράφων ιερέας, βεβαιώνει ότι γνωρίζει το ζευγάρι και τη διατήρηση της έγγαμης κοινής πορείας του. Κατά συνέπεια, τα ανωτέρω έγγραφα αρκούν για την πιστοποίηση της υφιστάμενης οικογενειακής της κατάστασης, σύμφωνα με το περιεχόμενο της

διάταξης του άρθρου 28, παρ. 3, εδ. γ' του ν.2910/01 και η Διοίκηση οφείλει να προχωρήσει στην κατ' ουσίαν εξέταση του αιτήματος της ενδιαφερόμενης.

Λαμβανομένων υπ' όψιν των ανωτέρω επισημάνσεων, ο Συνήγορος του Πολίτη σας καλεί να προχωρήσετε στην κατ' ουσίαν εξέταση του αιτήματος της ενδιαφερόμενης, δεδομένου ότι τα προσκομιζόμενα από αυτήν έγγραφα είναι επαρκή για την πιστοποίηση της οικογενειακής της κατάστασης.

Αναμένοντας άμεση ενημέρωση για οποιαδήποτε εξέλιξη, σας ευχαριστώ εκ των προτέρων για τη συνεργασία.

Με τιμή,

Ανδρέας Τάκης

Κοινοποίηση:

- Γραφείο Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
Σταδίου 31
105 59 - ΑΘΗΝΑ
- Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
Διεύθυνση Αλλοδαπών
Σταδίου 31
105 59 - ΑΘΗΝΑ
- Δήμος Νίκαιας
Γραφείο Αλλοδαπών
Π. Ράλλη 235
184 53 - ΝΙΚΑΙΑ